

Samen kansen zien en waarmaken

Strategisch plan 2025-2030

Ingrado

Inleiding

Ingrado staat voor het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren. Samen met onze leden investeren wij in jongeren, het kapitaal van de toekomst. Op weg naar 2030 hanteren we een heldere missie: **Iedere jongere heeft recht op onderwijs en ontwikkeling – Daar maken wij werk van!** Dit doen wij vanuit onze kernwaarden: bevlogen, verbindend en voortvarend.

De input voor dit strategisch plan haalden we op tijdens sessies in het hele land met leden en samenwerkingspartners. Wat baart hen zorgen, waar moet Ingrado op inzetten de komende vijf jaar? En wat levert inspiratie en waar liggen de uitdagingen? Samenwerkingspartners gaven input op de rol van de leerplicht(recht)ambtenaar en de doorstroomcoach én op de samenwerkingsmogelijkheden voor de komende jaren. Uit alle gesprekken kwam de urgentie naar voren het recht op onderwijs en ontwikkeling samen te beschermen. Juist nu!

Dit strategisch beleidsplan beslaat vijf jaar en schetst de grote lijnen. We doen dit aan de hand van drie speerpunten: (1) het recht op onderwijs en ontwikkeling voor iedere jongere, (2) een sterke en gewaardeerde beroepsgroep en (3) een verbonden en sterke vereniging. De concrete invulling krijgt jaarlijks vorm in een jaarplan.

De toegevoegde waarde van Ingrado

Ingrado is de vereniging van professionals die in de praktijk, lokaal en regionaal, het recht op onderwijs en ontwikkeling beschermen. Alle gemeenten en Doorstroompunt-regio's zijn aangesloten waardoor Ingrado als geen ander de verbinding vormt tussen de beroeps- en beleidspraktijk en tussen de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen.

Naast vereniging is Ingrado het kenniscentrum voor het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren. Vanuit die rol bedient Ingrado leden en geïnteresseerden in en betrokkenen bij de bescherming van het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren.

1. Onze missie: waar we voor staan

Ingrado zet zich in voor het leer- en ontwikkelrecht, maatschappelijke deelname en kansengelijkheid voor alle jongeren. Dit doen we samen met onze leden op zowel beleidsniveau als in de uitvoering; zowel landelijk, regionaal als lokaal. Onze missie luidt:

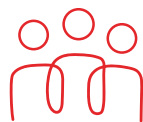
“Iedere jongere heeft recht op onderwijs en ontwikkeling – daar maken wij werk van!”

En we doen dat...

Bevlogen

We geloven in inclusief onderwijs voor en ontwikkeling van elke jongere. We kijken voorbij symptomen naar de echte leefwereld van jongeren en laten niemand vallen.

Verbindend

Wij zijn er voor al onze leden en daarmee voor alle jongeren voor wie het recht op onderwijs en ontwikkeling om bescherming vraagt. Met haar leden zet Ingrado in op samenwerking met partners.

Voortvarend

We focussen op resultaat, maatwerk en de mensen waar het om gaat. Ingrado is flexibel en kritisch waar nodig, met een vooruitziende blik.

2. Wie we zijn

Ingrado is de **vereniging** van de professionals in gemeenten en Doorstroompunt-regio's die zich vanuit hun wettelijke taak inzetten voor het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren. Alle gemeenten en Doorstroompunt-regio's zijn lid van Ingrado.

Ingrado heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot het **kenniscentrum** voor zowel doorstroomcoaches en leerplichtambtenaren als voor beleidsmakers en andere betrokkenen bij het leer- en ontwikkelrecht van jongeren. Vanuit het kenniscentrum delen we kennis vanuit de praktijk, wetenschappelijke kennis en kennis over beleid, wet- en regelgeving. Ingrado is één van de oprichters van het landelijk kennisnetwerk schoolaanwezigheid.

3. Onze visie: de toekomst die we voor ons zien

Onze visie legt de nadruk op het positieve: wat kan een kind of een jongere wél? We streven naar gelijke kansen voor jongeren, op maat waar het moet gebaseerd op individuele behoeften en ondersteuning. Jongeren krijgen de mogelijkheid zich te ontwikkelen en een passende plek in de maatschappij te vinden, of dit nu via onderwijs, werk of dagbesteding of via een ander ontwikkeltraject is.

- Leerplicht(recht)ambtenaren en doorstroomcoaches hebben een essentiële, gewaardeerde rol in het beschermen van leer- en ontwikkelrechten, en ze werken nauw samen met andere betrokkenen bij de jongeren.
- We streven naar een inclusief onderwijssysteem waarin alle jongeren zich kunnen ontwikkelen. Waar gezien wordt wat de behoeftes van jongeren zijn, waar hun talenten liggen en waar zij hulp of ondersteuning bij nodig hebben.
- We streven naar een toekomst waarin jongeren die niet op school zijn, worden gemist door leraren en klasgenoten. Een toekomst waarin snel wordt opgemerkt dat het niet lekker loopt met een jongere. Waarin daarover met de jongere in gesprek wordt gegaan en indien gewenst maatregelen genomen worden die voorkomen dat de jongere uitvalt.
- We streven naar een toekomst waarin erkend wordt dat schoolaanwezigheid beïnvloed wordt op verschillende niveaus en waarin bij het tegen gaan van schooluitval aandacht is voor elk van die niveaus (door te werken met het Multidimensional Multi-tiered System of Support raamwerk).
- We streven naar een toekomst waarin meer oog en erkenning is voor de verschillende manieren waarop jongeren leren en zich ontwikkelen en voor een onderwijssysteem dat daarop is ingericht. En als jongeren zonder startkwalificatie aan het werk gaan, zijn er andere manieren waarop zij zich kunnen kwalificeren en blijft er aandacht voor hun ontwikkeling.
- Jongeren die andere zorg en begeleiding nodig hebben worden geholpen dankzij de integrale aanpak vanuit onderwijs en jeugdzorg en/of partijen op de arbeidsmarkt.
- Een toekomst waarin leerplicht(recht)-ambtenaren en doorstroomcoaches naast de jongere en/of hun ouders staan en hen ondersteunen bij het vinden van een passende plek. En een toekomst waarin leerplicht(recht)-ambtenaren en doorstroomcoaches scholen, jongeren en hun ouders, adviseren over het bevorderen van aanwezigheid in het onderwijs.
- Een toekomst waarin de ondersteunende en adviserende rol van de leerplicht(recht)-ambtenaar en de doorstroomcoach eenduidig is en bekend bij alle jongeren, hun ouders en de andere professionals die betrokken zijn bij het onderwijs en de ontwikkeling van jongeren.
- We streven naar een toekomst waarin de leerplichtambtenaar leerrechtambtenaar is geworden.

4. De ontwikkelingen die we nu zien

Steeds meer jongeren kunnen hun recht op onderwijs niet benutten. Dit heeft verschillende oorzaken.

Steeds meer jongeren vallen uit

Er vallen veel meer jongeren uit dan degenen die nu in beeld zijn bij de overheid. Door de Leerplichtwet is er nu alleen zicht op de jongeren die langdurig ongeoorloofd thuiszitten. Er zijn verschillende oorzaken voor de toename van het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Veelgenoemde oorzaken zijn mentale problematiek, complexe thuissituaties, wachtlijsten in de zorg en het gespecialiseerd onderwijs, in het onderwijs aan nieuwkomers, verkeerde studiekeuzes. Schooluitval ontstaat ook doordat veel te laat wordt opgemerkt dat jongeren regelmatig niet op school zijn en problemen hebben waardoor deze escaleren en het steeds lastiger wordt ze op te lossen. Daarnaast zien we dat het huidige onderwijssysteem onvoldoende aansluit bij de verschillende manieren waarop jongeren leren en zich ontwikkelen.

Er is onvoldoende ondersteuning in zowel het reguliere als het gespecialiseerde onderwijs en vanuit de jeugdhulp. Daarnaast merken we dat voor sommige jongeren, zoals in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, het behalen van een startkwalificatie complex is. Onder meer door een gebrek aan passende begeleiding is het voor hen lastig om een duurzame plek op de arbeidsmarkt te krijgen. Tot slot zien we het gebrek aan flexibiliteit in het onderwijs, met name in het mbo, als oorzaak voor schooluitval. Het beperkt aantal instroommomenten in het mbo maakt het lastig voortijdig schoolverlaters succesvol terug naar school te begeleiden. De kans dat zij geen startkwalificatie halen is daardoor groot.

Steeds meer jongeren krijgen een vrijstelling Door de toenemende problemen die jongeren ervaren en het gebrek aan mogelijkheden voor onderwijs op een andere locatie dan de school zien we meer vrijstellingen van de Leerplichtwet (Lpw). Meer kinderen krijgen een vrijstelling vanwege psychische of lichamelijke beperkingen (artikel 5 onder a Lpw) omdat er geen geschikte onderwijsplek is. Daarnaast beroepen steeds meer ouders zich op een vrijstelling van de leerplicht (artikel 5 onder b Lpw) omdat er geen school in de buurt is die aansluit bij hun geloofs- of levensovertuiging of omdat zij thuisonderwijs willen organiseren omdat ze het onderwijssysteem niet passend vinden. Jongeren met een vrijstelling raken uit het zicht. Het is onbekend of zij thuisonderwijs krijgen en hoe zij zich verder ontwikkelen. Hun recht op onderwijs en ontwikkeling is niet gewaarborgd.

Er is een gebrek aan alternatieven en flexibiliteit voor thuiszitters en uitvallers

Er zijn momenteel weinig alternatieven voor jongeren die vastlopen in het onderwijssysteem. Daarnaast constateren we dat er te weinig flexibiliteit in het onderwijssysteem is waardoor onnodig veel jongeren (18- en 18+) langdurig geen onderwijs kunnen volgen. Meer aandacht en zorg voor hen is cruciaal, zowel in wet- en regelgeving als in de samenwerking tussen leerplicht en Doorstroompunten in de praktijk.

Steeds meer jongeren (zonder vrijstelling) kunnen niet op een school worden ingeschreven

Dit betreft vooral nieuwkomers. Het aantal nieuwkomers is in de afgelopen jaren sterk gestegen, het aanbod van onderwijs voor deze groep bleef daarbij achter. Daarnaast blijft het aanbod van gespecialiseerd onderwijs achter bij de toegenomen vraag naar gespecialiseerd onderwijs.

De Leerplichtwet sluit niet meer aan bij de huidige tijd met verschillen in aanpak tot gevolg.

De verantwoordelijkheid voor schoolbezoek ligt in de Leerplichtwet bij de jongere en/of diens ouders, maar leerplicht(recht)ambtenaren zien dat oorzaken van verzuim vaak het niveau van het gezin ontstijgen. Veel kinderen willen wel naar school, maar kunnen dit niet omdat er geen passend aanbod is. Leerplicht(recht)ambtenaren ondersteunen jongeren, ouders, scholen en samenwerkingsverbanden steeds vaker in het vinden van oplossingen en richten zich op het leerrecht van de jongere in plaats van op de plicht om naar school te gaan. Door de verouderde wetgeving ontstaan er verschillen in de aanpak van leerplicht(recht)ambtenaren: een deel blijft de Leerplichtwet als maatstaf hanteren, een ander deel neemt het recht op onderwijs als uitgangspunt en een grote groep daar tussenin is zoekende.

Daarnaast zijn voor de hand liggende oplossingen voor een deel van de jongeren die nu uitvallen, zoals digitaal onderwijs en onderwijs op een andere locatie, door een verouderde Leerplichtwet lastig te realiseren. Volgens de Leerplichtwet moet onderwijs in een schoolgebouw plaatsvinden.

Nieuwe wetgeving die kansen biedt voor het voorkomen van schooluitval en op een goede overgang van school naar duurzaam werk.

De wet Van school naar duurzaam werk en de daaruit voortkomende nieuwe regionale plannen hebben een grote impact op het werk van de Doorstroompunten, vooral ook door de uitbreiding van de doelgroep naar jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar. De regionale samenwerking wordt uitgebreid om voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid te bestrijden. Dit maakt de rol van contactgemeenten in Doorstroompuntregio's complexer.

Iedere jongere heeft recht op onderwijs en ontwikkeling.

Daar maken wij werk van!

Wij werken aan
het recht op onderwijs
en ontwikkeling voor
iedere jongere

Speerpunt A

Wij helpen met
een stevige positie
voor onze beroeps-
groep

Speerpunt B

Wij zorgen voor
een verbonden
vereniging

Speerpunt C

Programma 1
Versterk de basis
Leerrecht en
aanwezigheid 18-

Programma 3
Sterk vakmanschap
Training en opleiding

Programma 5
**Verbonden
vereniging**
Voor en door leden

Programma 2
Vind je plek
Aanwezigheid op mbo
en (leer)werkplek 18+

Programma 4
**Zichtbaar en
vindbaar**
Positie en samenwerking

Bedrijfvoering
**Gezonde
vereniging**

5. Onze speerpunten en ambities voor 2025 - 2030

Vanuit onze visie en de hierboven geschetste ontwikkelingen wil Ingrado zich in de komende vijf jaar richten op drie speerpunten.

Speerpunt A

Het recht op onderwijs en ontwikkeling van iedere jongere

Goed onderwijs is een voorwaarde voor een optimale ontwikkeling en goede toekomstperspectieven voor kinderen en jongeren. Aanwezig kunnen zijn op een school of leer-/ontwikkelplek is hiervoor noodzakelijk. Door te redeneren vanuit leerrecht in plaats van uit leerplicht maken we hiervan een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Denken en handelen vanuit verzuim (wie is er niet?) maakt plaats voor denken en handelen vanuit aanwezigheid (wat is er nodig om iedereen zoveel als mogelijk aanwezig te laten zijn?).

Denken in aanwezigheid betekent:

- systemisch kijken naar schoolaanwezigheid. De school ziet een belangrijke rol voor zichzelf in de aan- en afwezigheid van jongeren en onderkent dat daarin verschillende mechanismen een rol spelen;
- dat jongeren gezien en gemist worden zodra zij minder vaak aanwezig zijn.

Denken in aanwezigheid is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. Het werken met Multidimensional Multi-Tiered System of Support raamwerk leidt tot minder schooluitval.

Volgens de huidige Leerplichtwet staat leerplicht gelijk aan schoolplicht: de plicht om onderwijs te volgen in een schoolgebouw. In de gedigitaliseerde wereld waarin we nu leven is dat een onnodige beperking. Er is nu een Leerplichtwet. Als deze vernieuwd wordt dan zou het leerrecht van jongeren ook gewaarborgd kunnen worden door middel van digitaal onderwijs of door onderwijs op een andere locatie dan een schoolgebouw.

Voor de jongeren van 18 tot 27 jaar kijken we niet alleen naar aanwezigheid in het onderwijs maar ook daarbuiten. Heeft de jongere werk of dagbesteding, is die daar op zijn plek en hoe kan de ontwikkeling van de jongere buiten een onderwijssituatie bevorderd en erkend worden?

Doelen voor 2030

- Ingrado jaagt de focus op aanwezigheid en het gebruik van data om effectieve interventies te identificeren aan op scholen waardoor uitval wordt voorkomen.
- Ingrado ziet, samen met haar samenwerkingspartners, het belang van een Leerplichtwet en zet zich daarvoor in.
- Ingrado draagt bij aan een eenduidige definitie van thuiszitters die uitgaat van leerrecht in plaats van leerplicht.
- Ingrado draagt bij aan de realisatie van een flexibeler onderwijsaanbod.
- Ingrado draagt bij aan de realisatie van voldoende onderwijsaanbod voor alle jongeren.
- Ingrado draagt bij aan de realisatie van inclusief onderwijs.
- Ingrado zet zich voor de realisatie van meerdere manieren om te kwalificeren voor de arbeidsmarkt voor jongeren voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is.
- Ingrado ondersteunt Doorstroompunt-regio's, mbo-scholen en arbeidsmarktregio's om succesvol samen te werken bij de ondersteuning van jongeren in de overgang van school naar de arbeidsmarkt.

Speerpunt B **Een sterke en gewaardeerde beroepsgroep**

Langs verschillende wegen willen we de positie van onze leden versterken zodat zij beter in staat worden gesteld om begeleiding te bieden aan jongeren voor wie het recht op onderwijs en ontwikkeling in het gedrang komt. Ingrado is voornemens om een positieve bijdrage te leveren aan eventuele aanpassingen in wet- en regelgeving. Hierdoor kunnen de rol en positie van onze leden versterkt en meer zichtbaar worden.

Doelen voor 2030

- Ingrado draagt bij aan de borging van de ondersteunende rol van de leerplicht(recht)-ambtenaar.
- Het Moreel kompas is geïmplementeerd in het werk van de leden en Ingrado heeft de wens verkend bij de leden over de doorontwikkeling van het Moreel kompas naar een Beroepscode.
- Ingrado wordt gezien als een kenniscentrum waar Ingrado wordt gezien als een kenniscentrum waar leden (en soms ook niet-leden) in de Ingrado Academie werken aan hun beroepsvorming, en waar ze geaccrediteerde bij- en nascholing kunnen volgen.
- De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) en de routekaart voor Doorstroompunt zijn doorontwikkeld vanuit de aanwezigheids-gedachte en geïmplementeerd in alle regio's en zijn geborgd in wetgeving.
- De BES-eilanden zijn volwaardig lid van Ingrado waardoor kennisdeling kan plaatsvinden.
- De leden van Ingrado en iedereen die betrokken is bij de bescherming van het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren hebben toegang tot de kennis die Ingrado verzamelt.
- Het onderwijs, andere samenwerkingspartners, ouders en jongeren zijn bekend met en maken gebruik van de expertise van van leerplicht(recht)ambtenaren en doorstroomcoaches.

Speerpunt C **Een verbonden en sterke vereniging**

De kracht van Ingrado is de verbinding met onze leden en daarmee met de praktijk. We willen die kracht vergroten door de verbinding met onze leden en de verbinding van de leden onderling te versterken. Daardoor komen we tot nog beter gedragen standpunten.

Doelen voor 2030

- Ingrado faciliteert een online community waar leden en andere professionals die zich bezighouden met de bescherming van het recht op onderwijs en ontwikkeling elkaar kunnen vinden, ervaringen kunnen delen en kennis kunnen opbouwen.
- Ingrado betreft, informeert en consulteert haar leden structureel zodat Ingrado een vereniging voor en door leden is.

"Samen kansen zien en waarmaken."

Samen kansen zien en waarmaken

Strategisch plan Ingrado 2025-2030

De input voor dit strategische plan is verzameld bij leden en samenwerkingspartners en bepaalt de koers voor 2025-2030. Elk jaar ontwikkelt Ingrado een jaarplan met stappen om de strategische doelen te bereiken, waarbij projecten binnen de programma's worden uitgewerkt. Ingrado publiceert jaarlijks een jaarverslag ter evaluatie.

Stap 1

**Jaarplan
2025**

Stap 2

**Jaarplan
2026**

Stap 3

**Jaarplan
2027**

Stap 4

**Jaarplan
2028**

Stap 5

**Jaarplan
2029**

2030

**Resultaten
Strategisch
Plan**

Ingrado